

'Het moratoriumtekort wordt opgelost en daar ben ik blij mee'

Koos Boot, financieel directeur van Wegener

blijkt even terug naar het verleden om de actuele ontwikkelingen in een breder perspectief te plaatsen. 'Wegener is de grootste regionale uitgever van Nederland geworden door een aaneenschakeling van fusies en overnames. Bij elke transactie kwam er een pensioenfonds mee, de een iets armer dan de andere, maar dat woog toentertijd allemaal niet zo zwaar. Midden jaren negentig werden al die kleine fondsen ondergebracht bij het huidige APW. Door verstandig bestuur ging het pensioenfonds stapje voor stapje vooruit. Tot de beurscrisis aan het begin van de eeuw. De jaren daarvoor werden gekenmerkt door behoorlijke loonstijgingen en er was sprake van een dure eindloonregeling. Kortom, de bezittingen vielen terug in waarde en de verplichtingen waren hoog. Het bestuur van het pensioenfonds, de ondernemingsraad, de werkgever en de vakbonden hebben toen een nieuwe pensioenregeling ontworpen, een middelloonregeling. In de periode tussen de eindloon- en de effectuering van de middelloonregeling zijn tekorten ontstaan die tot nu toe niet zijn gefinancierd. Dit is de moratoriumperiode. Toch krabbelde APW met verstandig beleid stapje voor stapje overeind, hoewel ook toen soms de vraag rees of het fonds sterk genoeg was om zelfstandig te blijven.'

'De tijd is rijp'

Tekst: Joyce Koster | Fotografie: Walter Sietinga

De directie en de COR van Wegener zijn, net als het bestuur van APW, blij dat het pensioenfonds een goed onderkomen vindt bij PGB. Koos Boot, Jos van Rijsingen en Arnold Verplancke waren betrokken bij de weg ernaartoe en geven hun visie.

Koos Boot, financieel directeur van Wegener

Toen Wegener eind 2007 werd overgenomen, verzocht de OR om overleg met de werkgever over onder andere de aard van de (financiering van de) regeling. Dat verzoek resulteerde in het groot pensioenoverleg waaraan ook het APW-bestuur deelnam. Het doel ervan was de uitvoering van de pensioenen als geheel onder de loep te nemen. 'Uiteindelijk heb je maar één doel en dat is medewerkers van een fatsoenlijk pensioen te voorzien met een redelijke kans op indexatie.' Er vond onderzoek plaats op basis van een aantal scenario's. 'We moesten erachter komen welke mogelijkheid de beste prognose gaf voor het doel dat we voor ogen hadden. Was dat een zelfstandig APW of konden we beter aansluiting zoeken bij een verzekeraar of een bedrijfstakpensioenfonds?'

De verzekeraars vielen al snel af, omdat je daar weliswaar altijd verzekerd bent van uitkering van het nominale pensioen, ook in economisch slechte tijden, maar de kans op indexatie was minimaal. Bleven twee bedrijfstakpensioenfondsen over, waarvan Pensioenfonds Grafische Bedrijven het meeste perspectief bood. PGB, dat ongeveer tien keer zo groot is als APW, heeft maar een kleine indexatieachterstand, herstelt zich snel nu het economisch tij zich enigszins ten goede keert en maakt de kans op indexatie groter dan hij bij APW zou zijn. Toch houdt Koos Boot een slag om de arm. De crisis heeft geleerd dat niks is wat het vroeger leek en dus: 'We brengen het in een veiliger omgeving maar de dynamiek van de buitenwereld is daarmee niet veranderd.' Ronduit enthousiast is hij echter over de overeenkomst dat het gat in de moratoria wordt gerepareerd. 'Dat gat zat iedereen de afgelopen jaren dwars. Wegener (werkgever en werknemer) betaalt de komende acht tot tien jaar extra premie aan PGB om dat te dichten. Het is dus een kwestie van tijd, maar het komt goed en daar ben ik blij mee.'

Arnold Verplancke, secretaris van het APW-bestuur

vertelt dat al eens eerder is onderzocht of APW niet beter met PGB kon samengaan. 'De voordelen van schaalgrootte konden ons toen al niet ontgaan. In die tijd liepen de dekkingsgraden van APW en PGB echter zo uiteen, dat we het financiële verschil op geen enkele manier konden dekken.' In die zin bracht

de financiële crisis van het afgelopen jaar uitkomst. PGB heeft een belegd vermogen van € 8 miljard. Dat bedrag kan PGB risicovoller beleggen dan APW, dat 'slechts' over € 750 miljoen beschikt. 'De beurscrisis zorgde ervoor dat alle dekkingsgraden in elkaar stortten, ook die van PGB. APW heeft een wat voorzichtiger beleid gevoerd en daarom kelderde de dekkingsgraad niet zo sterk als die van PGB. Eind 2008 waren beide dekkingsgraden gedaald onder de 100 procent.'

Natuurlijk verliezen we ook wat

PGB was zeer bereid tot zaken te komen met APW. Het pensioenfonds voor de grafici wilde graag uitbreiden tot een pensioenfonds voor de media en APW paste als middelgroot pensioenfonds prima in dat streven. Arnold Verplancke vervolgt: 'We hadden dus beide onderdekking. In 2008 veroorzaakte het beleggingsbeleid van PGB een sterkere daling in dekkingsgraad dan APW. In 2009 werkte datzelfde beleggingsbeleid van PGB positief uit. PGB groeit nu sterker, mede daarom is het een heel aantrekkelijke partij. We hebben gezamenlijk de dekkingsgraad van medio 2009 als uitgangspunt voor de onderhandelingen genomen. Toen zaten we dicht genoeg bij elkaar. Het verschil neemt PGB grotendeels voor zijn rekening in de vorm van 'synergie'-effecten, het overige deel, € 1,5 miljoen, past Wegener bij.'

Het is duidelijk. Arnold Verplancke is content met de uitkomsten. Eind oktober is de dekkingsgraad van APW 102 en die van PGB 109 procent. 'Dat betekent dat onze deelnemers in een pensioenfonds terecht komen dat ruim uit de onderdekking weg is. Het gevaar van korten op de pensioenen is dus geweken, aangenomen dat die dekkingsgraad stabiel blijft.' Hij denkt even na en zegt dan: 'We gaan over naar een groter en sterker pensioenfonds dat, afgezien van 2008, altijd beter heeft gepresteerd. Het is een professionele, grote organisatie. Het is voor een

Arnold Verplancke, secretaris van het APW-bestuur

middelgroot pensioenfonds moeilijk om tot in lengte van jaren te blijven voldoen aan de eisen die de toezichhouders stellen. Dat is een enorme berg werk en vijf van de acht bestuursleden is nu al gepensioneerd. Daaruit vloeit de vraag voort of er wel voldoende mensen zijn die bereid zijn er zoveel tijd in te steken en die over voldoende kennis en kunde beschikken. 'Daar zit een onzekerheid. Dan is het verstandig tijdig die overstap te maken naar een groter pensioenfonds. Natuurlijk verliezen we ook wat. Wegener, zijn werknemers en zijn gepensioneerden verliezen hun eigen pensioenfonds dat dichtbij staat en hun eigen pensioenbureau, waar de mensen de regeling en de geschiedenis ervan goed kennen.' Het is overigens de bedoeling die kennis te behouden. Een ander minpuntje is wellicht dat rechtstreekse invloed via de deelnemersraad tot het verleden behoort. De deelnemersraad van PGB is samengesteld uit vertegenwoordigers van de vakbonden en de werkgeversorganisaties. Verder kan Arnold Verplancke niks negatiefs bedenken. 'Aan de hoofdmoot van de regeling verandert niks. De verschillen die er zijn, worden zoveel mogelijk gecompenseerd.' Volgend jaar neemt het bestuur afscheid. 'De jaarrekening nog en de liquidatie en dan houdt het op.' Het klinkt toch een beetje weemoedig...